

Nadeelcompensatie

Utrecht, 18 november 2015

Nadeelcompensatie.net/Christa Lagerweij-Duits

Nadeelcompensatie voor perceeleigenaren "Kockengen waterproof"

RTV Stichtse Vecht, 27 oktober 2015

Nadeelcompensatie

Valkuil 1 Bijzondere vorm van overheidsaansprakelijkheid

Rechtmatige overheidsdaad

- Geen strijd met wettelijke plicht (art. 6:162 BW)
- Aansluiten civielrechtelijke schadevergoedingsrecht
- Beslissen over je eigen aansprakelijkheid

Specifieke regelingen

- Wro, Tracéwet en Waterwet
- Verordeningen
- Beleidsregels

Grondslag

- Redelijkerwijs formule
- Onevenredige schade
- Volledige schadevergoeding bij art. 6:162 BW

Volledige schadevergoeding

ABRvS 25 september 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1222 (Minister I & M)

Volledige schadevergoeding

ANP/NU.nl, 11 juli 2012 (Winterswijk)

Nadeelcompensatie

Valkuil 1 Bijzondere vorm van overheidsaansprakelijkheid

Onterechte vrees

- Precedentenwerking
- Aanzuigende werking (vervallen vereiste processuele connexiteit)

Het begrip schade

- Art. 6:95 en 6:96 BW
- Art. 4:126 lid 1 Awb
- Inkomensschade ondernemer (geen invulling ondernemersrisico)
- Verschil Wro (ABRvS 23 oktober 2013, ECLI:NL:RVS:2013:162, Gst. 2014/35, m.nt. L.J. Gerritsen en T.E.P.A. Lam (Amersfoort))

Schadeoorzaken (connexiteitsvereiste)

- 90% infrastructuur
- limitatieve opsomming (Wro)

Schadeoorzaak

Art. 4:126 en 4:127 Awb
Besluit Administratieve
Bepalingen inzake het
Wegverkeer
Ontkoppeling
onevenredigheidsbeginsel
(art. 3:4 lid 2 Awb) en
égalitébeginsel
Art. 4:130 lid 3 Awb
Normaal maatschappelijk
risico

Schadeoorzaak

Art. 4:126 en 4:127 Awb
Opeenvolging aan
werkzaamheden
Omgeving (dorp/stad)
Normaal maatschappelijk
risico

Schadeoorzaak

Art. 4:126 en 4:127 Awb
Vergunningverlening aan
derde
“in overwegende mate het
individuele belang”

ABRvS 21 december 2005, ECLI:NL:RVS:2005:AU8444
(Helden)

Schadeoorzaak

Art. 4:126 en 4:127 Awb
Feitelijke handelingen
Normaal maatschappelijk
risico

ABRvS 29 januari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:226
(Wetterskip Fryslan)

Schadeoorzaak

Art. 4:126 en 4:127 Awb
Combinatie van besluiten
en feitelijke handelingen
Normaal maatschappelijk
risico

ABRvS 9 februari 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP3666
(Rotterdam)

Schadeoorzaak

Art. 4:126 en 4:127 Awb
Gezamenlijk project
Normale ontwikkelingen
Normaal maatschappelijk
risico

ABRvS 9 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2014:1198
(Noordwijk)

Nadeelcompensatie

Valkuil 1 Bijzondere vorm van overheidsaansprakelijkheid

Rechtvaardigingsgrond (art. 6:162 BW)

Korte duur van het werk
Gecombineerde en gefaseerde uitvoering
Bereikbaarheid (omleidingsroutes en – borden)
Normale ontwikkelingen
Aannemer of nutsbedrijf

Ernst van de schade

Eenmanszaak
Faillietverklaring
Continuïteit bedrijfsvorming

Hardheidsclausule

Schrijnende situatie
Art. 4:84 Awb

Nadeelcompensatie

Valkuil 2 Wederzijdse verantwoordelijkheden

Schade beperkingsplicht

Vooroverleg
Werken combineren (Amsterdam)
Tijdig aankondigen
Communicatie (MKB)
Aannemer

Geen antihouding ondernemer

Rol deskundige

Prettig contact met de overheid

Spelregels Nationale Ombudsman

Nadeelcompensatie

Valkuil 3 Nog geen algemene nadeelcompensatieregeling

Inwerkingtreding titel 4.5 Awb

Omgevingswet
Afwachtende houding

Buiten wettelijk schadebesluit

Uitdrukkelijk verzoek nadeelcompensatie (civielrechtelijke aansprakelijkstelling)

Niet-ontvankelijk verklaring aanvraag

Nadeelcompensatieverordening

Beleidsregels (wetsinterpreterende)

Nadeelcompensatie

Valkuil 4 Ontwikkelingen normaal maatschappelijk risico

Grondslag

Egalitébeginsel (onevenredige schade = abnormale schade)
Geen concrete objectieve criteria

Alle omstandigheden van het geval (maatwerkmethode)

Ontwikkelde methoden

Kortingsmethode (schadebedrag)
Drempelmethode (omzet, kosten, inkomen en waarde)
Drempel met korting (flexibele en vaste korting)

Korting (geen drempel)

Motiveringsplicht hoge percentages

Art. 7:1a Awb

Intensieve toetsing (beoordelingsruimte)

Rechtspoliteke keuze

Aangepast normaal maatschappelijk risico planschade

Planologisch beleid, structuur en afstand
Waardedrempel en zelfstandige betekenis

15% omzeldrempel

Einde standaard 15% omzeldrempelmethode op jaarbasis
Infrastructuur
Voorgeschiedenis
Koerswijziging rechtspraak
Niet op voorhand
Verlagen bij kostenstructuur
Geen drempel, als
Ingangstoets Rijkswaterstaat
Redelijkerwijs formule

ABRvS 5 december 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY5105
(De Wouwe Tol I)

Kortingspercentage

15% tot 25% gebruikelijk
Onder- en bovengrens
Poffertjeskraam
Hardheidsclausule
Art. 4:84 Awb
Redelijkerwijs formule

ABRvS 9 februari 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP3666
(Rotterdam)

Titel 4.5 Awb

Waardedrempel

Planschade (Wro)

Ondergrens 2% (RvS en oratie)

RvS (arbitrair)

3% drempel

5% drempel

Nadeelcompensatie

Aansluiting 2% Wro

5% drempel

10% is zware schade

Redelijkerwijs formule

ABRvS 9 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2014:1198 (Noordwijk)

Materieel

Verruiming connectiviteit (**Van Vloderop**)

Normaal maatschappelijk risico

Risicoaanvaarding

Schade beperken ondernemer

(overleg/**Amsterdam**)

Voordeelverrekening (**Hollandse Brug**)

ABRvS 11 juli 2012,

ECLI:NL:RVS:2012:BX1032 (**Zuidplas**)

ABRvS 24 september 2014,

ECLI:NL:RVS:2014:3509 (**Hillegom**)

Coulance (hardheidsclausule)

Art. 6:4a Wro (**Roermond**)

Procedureel

Hoe (met planschade/**Vlissingen**)

Bij wie (gezamenlijk

loket/**Amsterdam** en project)

Heffingsrecht (art. 6:162 BW)

Beslistermijn

ABRvS 14 oktober 2015,

ECLI:NL:RVS:2015:3182 (**Arnhem**)

Stelplicht en bewijslast

Besluit (zuiver schadebesluit)

Onzuiver schadebesluit

Vervallen connectiviteit (**Van Vloderop**)

Verzekeringen

Rol van deskundige

Inschakeling adviseur: keuze

Titel 4.5 Awb (Wro en Bro)

Stap 1: Eisen deskundige

Stap 2: Welke taken

Stap 3: Werkwijze

Stap 4: Vergewisplicht en ontwikkeling rechtspraak

Rol van deskundige

Stap 1 Onafhankelijk, onpartijdig en deskundig

Belangen ondernemers

Gezamenlijk deskundige

Bedenkingen (Beleidsregel nadeelcompensatie Infrastructuur en Milieu 2014)

Geen nadruk op onafhankelijkheid

ABRvS 25 september 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1222 (**Minister I & M**)

Strikte toetsing Afdeling

ABRvS 8 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2148 (**Leudal**)

ABRvS 29 april 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1359 (**Katwijk**)

ABRvS 17 december 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4570 (**Helmond**)

ABRvS 12 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4033 (**Amersfoort**)

Rol van deskundige

Stap 2 Welke taken

Causaal verband (art. 6:98 BW)

Normomzet (referentieperiode; artikel)

ABRvS 25 september 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1222 (**Minister I & M**)

Einde werkzaamheden

Omvang van de schade

Normomzet (referentieperiode; artikel)

Naijschade (ABRvS 6 februari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ0755 inzake **Vlissingen**)

Normaal maatschappelijk risico

ABRvS 24 december 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4668 (Drimmelen)

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 7 april 2015, ECLI:NL:GHSE:2015:1264 (**Oss**)

Risico-aanvaarding

ABRvS 15 oktober 2014, ECLI:NL:RVS:2015/3715 (**Uithoorn**)

Rol van deskundige

Stap 3 Werkwijze

Vraagstelling

Horen

Verslag hoorzitting (loskoppelen van conceptadvies)

Descente

ABRvS 12 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4033 (Amersfoort)

Conceptadvies

Reactie op conceptadvies

Definitief advies

Terugkomen op eerder oordeel

ABRvS 12 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4033 (Amersfoort)

Besluit gemeente

Reglement taken en werkwijze

Rol van deskundige

Stap 4 Vergewisplicht en ontwikkeling rechtspraak

Op objectieve en onpartijdige wijze blijkt welke feiten en omstandigheden aan de conclusies ten grondslag liggen en de conclusies moeten begrijpelijk zijn, tenzij concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid of volledigheid ervan bestaan

Kennis, ervaring en intuïtie

Geen specialistische kennis vereist, dan

ABRvS 15 oktober 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3715, AB 2015/51 (Uithoorn)

Hirsch Ballin: oproep indringende toetsing

Kritische toetsing

ABRvS 12 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4033 (Amersfoort)

ABRvS 15 oktober 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3715, AB 2015/51 (Uithoorn)

ABRvS 28 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1868 (De Wouwe Tol II)

ABRvS 11 december 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2310 (Hollandse Brug II)

ABRvS 25 september 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1222 (Minister I & M)

ABRvS 5 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA2052 (Hollandse Brug I)

ABRvS 5 december 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY5105 (De Wouwe Tol I)

Afronding

www.nadeelcompensatie.net